

การศึกษาระดับของคำถามที่ครูใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาวอัจฉรา สุวรรณิตย์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

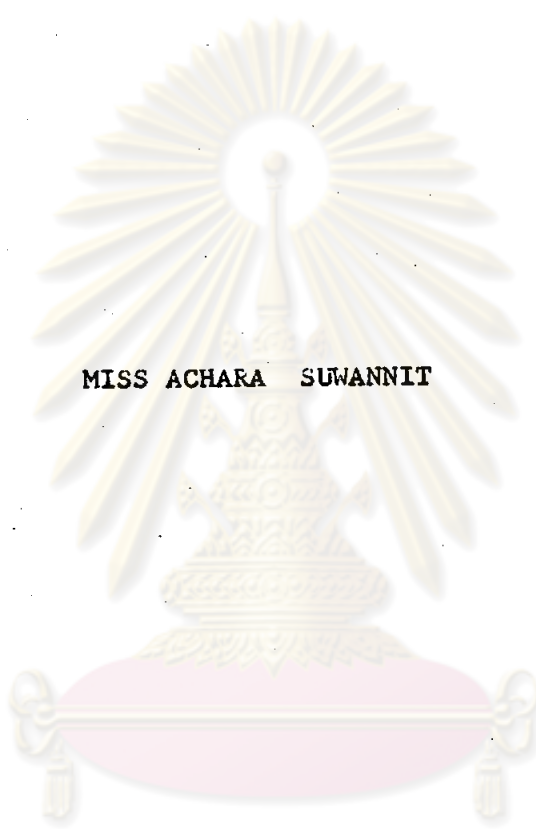
พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-550-8

008994

i 182887x

A STUDY OF LEVELS OF QUESTIONS USED BY TEACHERS
IN SOCIAL STUDIES INSTRUCTION IN MATHAYOM SUKSA ONE

MISS ACHARA SUWANNIT

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาระดับของคำถามที่ครูใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดย

นางสาว อัจฉรา สุวรรณนิตย์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวุฒิกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

Signature of Associate Professor Dr. Suprakitsakorn Bunnak

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

Signature of Chairman ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วัฒนสมสิทธิ์)

Signature of Associate Professor Dr. Lavanee Witayawutikul กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวุฒิกุล)

Signature of Associate Professor Dr. Thongpradom Oksin กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีกรมพรหม อุกมสิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาระดับของคำถามที่ครูใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนิสิต นางสาว อัจฉรา สุวรรณนิทย์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวุฑฒิกุล

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2527

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ระดับของคำถามที่ครูใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับของคำถาม กับประสิทธิภาพการสอนของครูสังคมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตและมีบันทึกระดับของคำถามที่ครูใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกผลการสังเกตในรูปของความเป็นไปและใช้แบบบันทึก
เสียงการสอนครู ขณะทำการสอน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยใช้ผู้สังเกต 2 คน สังเกต
คำถามระดับต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนของครูสังคมศึกษา คนละ 5 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที รวมการ
สังเกตทั้งสิ้น 150 ครั้ง

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมี
ประสิทธิภาพการสอนแตกต่างกัน รวมจำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) และวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ตาม

ประสบการณ์การสอนของครู

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละเพื่อหาปริมาณค่าตามระดับต่าง ๆ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับของค่าตามกับประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ด้วยการหาค่าไคสแควร์ (χ^2)

สรุปผลการวิจัย

1. ปริมาณค่าตามระดับต่าง ๆ ที่ครูใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา

1.1 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ตามค่าตามระดับวัดความรู้ความจำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 82.98 ของค่าตามที่ใช้ทั้งหมด นอกจากนั้นตามค่าตามระดับวัดการประยุกต์ความรู้ ค่าตามระดับวัดความเข้าใจ ค่าตามระดับวัดการวิเคราะห์ ค่าตามระดับวัดการประเมินความรู้ และตามค่าตามระดับวัดการสังเคราะห์ในปริมาณน้อย คือ ร้อยละ 4.72, 3.65, 2.68 และ 0.56 ตามลำดับ

1.2 ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมาก ตามค่าตามระดับวัดความรู้ความจำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 85.19 นอกจากนั้นตามค่าตามระดับวัดการประยุกต์ความรู้ ค่าตามระดับวัดความเข้าใจ ค่าตามระดับวัดการวิเคราะห์ ค่าตามระดับวัดการประเมินความรู้ และตามค่าตามระดับวัดการสังเคราะห์ในปริมาณน้อย คือ ร้อยละ 5.11, 3.81, 3.44, 1.99 และ 0.46 ตามลำดับ

ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนน้อย ตามค่าตามระดับวัดความรู้ความจำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 79.60 นอกจากนั้นตามค่าตามระดับวัดความเข้าใจ ค่าตามระดับวัดการประยุกต์ความรู้ ค่าตามระดับวัดการวิเคราะห์ ค่าตามระดับวัดการประเมินความรู้ และตามค่าตามระดับวัดการสังเคราะห์ในปริมาณน้อย คือ ร้อยละ 6.10, 5.86, 3.99, 3.75 และ 0.70 ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับของค่าตามกับประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษา

ค่าตามทุกระดับ คือ ค่าตามระดับวัดความรู้ความจำ ค่าตามระดับวัดความเข้าใจ ค่าตามระดับวัดการประยุกต์ความรู้ ค่าตามระดับวัดการวิเคราะห์ ค่าตามระดับวัดการสังเคราะห์และค่าตามระดับวัดการประเมินความรู้ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การสอนของครู

สังคมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การสอนกับประเภทย่อยของคำถามในระดับต่าง ๆ แต่ละระดับ พบว่า ประเภทย่อยของคำถามระดับวัดความรู้ความจำ ประเภทย่อยของคำถามระดับวัดการวิเคราะห์ และประเภทย่อยของคำถามระดับวัดการประเมินความรู้ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนประเภทย่อยของคำถามระดับวัดความเข้าใจ และประเภทย่อยของคำถามระดับวัดการสังเคราะห์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การสอนของครูสังคมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

คุรุศาสตร์วิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of Levels of Questions Used by Teachers in
 Social Studies Instruction in Mathayom Suksa One.

Name Miss Achara Suwannit

Thesis Advisor Assistant Professor Lawan Wityawudhikul

Department Secondary Education

Academic 1984

ABSTRACT

Purposes of Research

The purposes of this research were to study:

1. The level of questions used by teachers in social studies instruction in Mathayom Suksa One.
2. The relationship between level of questions and the teaching experiences of social studies teachers.

Procedures

The researcher constructed an observation checklist whereby the level of questions used by teachers in teaching social studies in Mathayom Suksa One was recorded in terms of frequency. The instruction was tape-recorded in order to verify the accuracy. Two observers observed and recorded the level of questions used by teachers in teaching social studies. Each teacher had been observed 5 times, for 50 minutes each. The total observation session covered 150 periods of teaching.

The population sample group employed in the research comprised of 30 social studies teachers in Mathayom Suksa One, the Department of General Education, Ministry of Education which were purposive random selected according to teaching experiences from 15 simple randomly selected schools.

The obtained data were analyzed by means of percentage, and Chi-square test.

Conclusions

1. The questions in different levels used by social studies teachers were as follows:

1.1 Most questions at the amount of 82.98% used by social studies teachers were of knowledge level. In addition, the percentage of questions on application, comprehension, analysis and evaluation used by social studies teachers were 5.41, 4.72, 3.65, 2.68 and 0.56 respectively.

1.2 Social studies teachers with more teaching experiences asked most questions of 85.19% at knowledge level. The rest of questions used by them were at the level of application, comprehension, analysis, evaluation and synthesis at the percentage of 5.11, 3.81, 1.99 and 0.46 respectively.

Social studies teachers with less teaching experiences asked most questions of 79.60% at knowledge level. The rest of questions used by them were on application, comprehension, analysis, evaluation and synthesis at the percentage of 6.10, 5.86, 3.99, 3.75 and 0.70 respectively.

2. The relationship between the level of question and the teaching experiences of social studies teachers.

All levels of questions namely knowledge, comprehension, application, analysis, synthesis and evaluation had relationship with teaching experiences of social studies teachers at the 0.01 level of significance.

Upon studying the relationship between teaching experiences and the kinds of questions in each level it was found that the kinds of question in knowledge, analysis and evaluation level had relationship with the teaching experiences of the social studies teachers at the 0.01 level of significance while there was no relationship between the kind of questions in comprehension and synthesis level and the teaching experiences of the social studies teachers at the 0.01 level of significance.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์
หลายท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวุฑฒิกุล อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา พร้อมทั้ง
คุณหญิง พิงใจ สีณวานนท์ ศาสตราจารย์ อารี สิ้นหนวี รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ
ศรีพิศล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา รอคการา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์
เอี่ยมสุภานิช ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสังเกต ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็น
ประโยชน์หลายประการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของ
ท่านอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างประชากรที่ให้ความร่วมมือในการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้
ทุนในการวิจัยในครั้งนี้ และบุคคลที่ข้าพเจ้ามีอาลัยพระคุณได้ คือ บิดามารดาของข้าพเจ้าที่ให้
ความเมตตาอาทรทั้งในค่านชีวิตและการศึกษา รวมทั้งคุณกนกศักดิ์ ทองตั้ง ที่มอบกำลังใจ
สนับสนุนช่วยเหลืออย่างเต็มที่ต่อข้าพเจ้าตลอดมา

อัจฉรา สุวรรณมิตย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญตาราง	ร
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย	88
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
	สรุปผลการวิจัย	107
	อภิปรายผลการวิจัย	109
	ข้อเสนอแนะ	116
	บรรณานุกรม	119
	ภาคผนวก	132
	ภาคผนวก ก.	133
	ภาคผนวก ข.	149
	ภาคผนวก ค.	150
	ภาคผนวก ง.	151
	ประวัติผู้เขียน	155

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของคำถามระดับต่าง ๆ ที่ครู 30 คนสอนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวม 150 คำนวณ	95
2 จำนวนและร้อยละของคำถามระดับต่าง ๆ ที่ครู 30 คน ใช้ในการสอน วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน 1 คำนวณ	97
3 จำนวนและร้อยละของคำถามระดับต่าง ๆ ของครูที่มีประสบการณ์การสอน มากและน้อยใช้ในการสอนวิชาสังคมศึกษา	99
4 แสดงค่าความถี่ของคำถามระดับต่าง ๆ ของครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก และน้อยใช้ และการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)	102
5 แสดงค่าความถี่ของคำถามระดับความรู้ความจำของครูที่มีประสบการณ์ การสอนมากและน้อยใช้ และการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)	103
6 แสดงค่าความถี่ของคำถามระดับความเข้าใจของครูที่มีประสบการณ์การสอน มากและน้อยใช้ และการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)	103
7 แสดงค่าความถี่ของคำถามระดับการวิเคราะห์ของครูที่มีประสบการณ์ การสอนมากและน้อยใช้ และการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)	104
8 แสดงค่าความถี่ของคำถามระดับการสังเคราะห์ของครูที่มีประสบการณ์การสอน มากและน้อยใช้ และการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)	105
9 แสดงค่าความถี่ของคำถามระดับการประเมินค่าของครูที่มีประสบการณ์ การสอนมากและน้อยใช้ และการทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2)	105
10 จำนวนและร้อยละของการใช้คำถามของครูที่นอกเหนือจากเกณฑ์ที่กำหนด ไว้ในแบบสังเกต	154